

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§3.8-5

Πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ὕπευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας. Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Ποιες ἦταν οἱ συγκεκριμένες κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Μαντίθεου καὶ τίς ὁποῖες ὁ ἴδιος ἀρνεῖται; (μονάδες 4)

β. Να γράψετε τὸν ἀριθμὸ που ἀντιστοιχεῖ σε καθεμία ἀπὸ τίς παρακάτω περιόδους λόγου καὶ δίπλα σε αὐτὸν τὴ λέξη «**Σωστό**», ἀν εἶναι σωστή, ἢ τὴ λέξη «**Λάθος**», ἀν εἶναι λανθασμένη, με βάση τὸ ἀρχαῖο κείμενο (μονάδες 3) καὶ νὰ τεκμηριώσετε κάθε ἀπάντησή σας γράφοντας **τίς λέξεις/φράσεις** τοῦ ἀρχαίου κειμένου που τὴν ἐπιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

- 1) Ὁ Μαντίθεος καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐφυγαν ἀπὸ τὴν Αθήνα καὶ ἐζήσαν στὴν περιοχὴ τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ τὴν περίοδο τοῦ τυραννικοῦ καθεστώτος.
- 2) Ὁ Μαντίθεος καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ δὲν εἶδαν τὴν κατεδάφιση τῶν Μακρῶν τειχῶν τὸ 404 π.Χ. μετὰ τὴν παράδοση τῆς Αθήνας.
- 3) Σύμφωνα με τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Μαντίθεου, οἱ Τριάκοντα δὲν ἐμπιστεύονταν οὔτε αὐτοὺς με τοὺς ὁποῖους συνεργάστηκαν γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς δημοκρατίας.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά Βιβλ.2. κεφ.2 §§20-23

Στὸ κείμενο που ἀκολουθεῖ ὁ ἱστορικός ἀναφέρεται στὶς ἐξελίξεις που ὠδήγησαν στὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ στὴ συνθηκολόγηση τῆς Αθήνας τὸ 404 π.Χ.

Οι Λακεδαιμόνιοι όμως δήλωσαν ότι αρνούνται να υποδουλώσουν πόλη ελληνική που τόσες υπηρεσίες είχε προσφέρει τον καιρό του μεγαλύτερου κινδύνου που είχε απειλήσει ποτέ την Ελλάδα· δέχτηκαν λοιπόν να γίνει ειρήνη με τον όρο ότι οι Αθηναίοι θα γκρεμίσουν τα Μακρά Τείχη και τα τείχη του Πειραιά, θα παραδώσουν όλα τους τα πλοία εκτός από δώδεκα, θα φέρουν πίσω τούς εξόριστους, θα 'χουν τους ίδιους εχθρούς και φίλους με τους Λακεδαιμονίους και θα εκστρατεύουν μαζί τους στη στεριά και στη θάλασσα, όπου τους οδηγούν αυτοί. (...) Την άλλη μέρα οι πρέσβεις ανέφεραν τους όρους που έβαζαν οι Λακεδαιμόνιοι για ειρήνη· στ' όνομα ολωνών μίλησε ο Θηραμένης, λέγοντας ότι έπρεπε να εισακούσουν τους Λακεδαιμονίους και να γκρεμίσουν τα Τείχη. Μερικοί αντιμίλησαν, η μεγάλη πλειοψηφία όμως τον επιδοκίμασε κι αποφάσισαν να δεχτούν την ειρήνη. Μετά απ' αυτά ο Λύσανδρος αγκυροβόλησε στον Πειραιά, οι εξόριστοι γύρισαν, και βάλθηκαν με πολλήν όρεξη να γκρεμίζουν τα Τείχη, στους ήχους αυλού που έπαιζαν κορίτσια — νομίζοντας ότι από κείνη τη μέρα ελευθερωνόταν η Ελλάδα.

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να γράψετε μία **σύνθετη ομόρριζη λέξη** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: *ἵππευον, ἦλθομεν, ἦν, φαίνονται, ἔχοντες*.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Ἑλληνικά Βιβλ.2. κεφ.4. §§1-3.5

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Ο Ξενοφών αναφέρεται στα γεγονότα που ακολούθησαν μετά την παρωδία δίκης και τη θανάτωση του Θηραμένη και για τα οποία κάνει έμμεση αναφορά ο Μαντίθεος στον λόγο του.

Θηραμένης μὲν δὴ οὕτως ἀπέθανεν· οἱ δὲ τριάκοντα, ὡς ἐξὸν ἤδη αὐτοῖς τυραννεῖν ἀδεῶς, προεῖπον μὲν τοῖς ἔξω τοῦ καταλόγου μὴ εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ἦγον δὲ ἐκ τῶν χωρίων, ἵν' αὐτοὶ καὶ οἱ φίλοι τοὺς τούτων ἀγροὺς ἔχοιεν. Φευγόντων δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐντεῦθεν πολλοὺς ἄγοντες ἐνέπλησαν καὶ τὰ Μέγαρα καὶ τὰς Θήβας τῶν ὑποχωρούντων. Ἐκ δὲ τούτου Θρασύβουλος ὀρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν ὡς σὺν ἐβδομήκοντα Φυλὴν χωρίον καταλαμβάνει

ίσχυρόν. Οἱ δὲ τριάκοντα ἐβοήθουν ἐκ τοῦ ἄστεως σὺν τε τοῖς τρισχιλίοις καὶ σὺν τοῖς ἵππεῦσι καὶ μάλ' εὐημερίας οὔσης. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, εὐθύς μὲν θρασυνόμενοί τινες τῶν νέων προσέβαλλον πρὸς τὸ χωρίον, καὶ ἐποίησαν μὲν οὐδέν, τραύματα δὲ λαβόντες ἀπήλθον. Βουλομένων δὲ τῶν τριάκοντα ἀποτεριχίζειν, ὅπως ἐκπολιορκήσειαν αὐτοὺς ἀποκλείσαντες τὰς ἐφόδους τῶν ἐπιτηδείων, ἐπιγίγνεται τῆς νυκτὸς χιῶν παμπλήθης καὶ τῇ ὑστεραίᾳ.

ὥς ἐξόν: ἐπειδὴ ἦταν δυνατόν

ἐκ δὲ τούτου: τότε

τὸ χωρίον: τὸ οχυρό, τὸ φρούριο

ἡ εὐημερία: ἡ ὁμορφη, ἡ καλὴ ἡμέρα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «**Ἐκ δὲ τούτου ... καὶ τῇ ὑστεραίᾳ**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε τὴν κύρια συντακτικὴ λειτουργία τῶν υπογραμμισμένων λέξεων τοῦ κειμένου:

τοῖς ἔξω:	εἶναι	στο
τούτων:	εἶναι	στο
τῶν νέων:	εἶναι	στο
τραύματα:	εἶναι	στο
τῶν τριάκοντα:	εἶναι	στο

(μονάδες 5)

β. «**Θηραμένης μὲν δὴ οὕτως ἀπέθανεν' ... εὐημερίας οὔσης**». Ο Ξενοφών στο παραπάνω ἀπόσπασμα χρησιμοποιεῖ αρκετοὺς επιρρηματικούς προσδιορισμούς προκειμένου ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχει εποπτεία τοῦ χώρου ὅπου ἐξελίσσονται τὰ γεγονότα. Νὰ γράψετε πέντε (5) τέτοιους προσδιορισμούς δηλώνοντας καὶ τὸν ἀντίστοιχο ρηματικὸ τύπο ποὺ προσδιορίζουν. (μονάδες 5)

Μονάδες 10